

Keppel (отъ поанглийченъ холандски родъ), който посетилъ Сливенъ, презъ 1829 г., пише за голѣмитъ *седмични пазари* въ Сливенъ, гдето се стичали търговци отъ разни краища. Той е нѣмалъ възможностъ да види панаиря презъ лѣтото, защото посетилъ града презъ месецъ ноември (*narrative of a journey across the Balkan*). Ами Буе, който дошелъ въ Сливенъ, презъ 1837 г. зобелязва, че тукъ къмъ края на юний се състоялъ „единъ отъ най-значителнитъ панаири на Румелия“ подъ „Румелия се разбира цѣла Европейска Турция безъ Северна България). „Имахме, казва той нещастieto. да бждемъ именно презъ тоя панаиренъ сезонъ въ Сливенъ, защото града биде тъй препълненъ, че не можахъ да намѣря мѣсто, та спяхъ въ пощата“. Отъ тукъ се види, че 35-тъ Сливенски хана не сж били достатъчни да побератъ търговцитъ отъ разни страни на Сливенския панаиръ, като се има предъ видъ, че болшинството отъ тѣхъ сж прекарвали при приятели и познати у частнитъ домове. (Даже и до днесъ селянитъ изъ Сливенско, когато идатъ на седмичнитъ тукъ пазари, не ходятъ на хотели, а се настаняватъ съ цѣлия си „гйочъ“ въ частнитъ домове срещу донесени отъ тѣхъ „армагани“ пилета, сирене и др.

Въ *Fabri* (*Compendio di statistica militare di tutti gli stati Europei, Napoli, 1858 I, p. 57*), въ отдѣла, *città principale e piazze forte* (главни градове и тържища на тур. империя) Сливенъ (*Selimnia*) иде следъ Одринъ, Галиполи и Еносъ.

„Около срѣдата на миналия вѣкъ, въ България и Тракия, казва *Edm. Spencer*, най-важни бѣха панаиритъ въ Ески-Джумая и Сливенъ“ (*Islivni; Travels in european Turkey, London, 1850, vol. II, p. 347*). До колко добре сж били българскитъ търговци, собственици на дюгени и т. н., се види отъ думитъ на сжщия тоя англиеъ, който на едно мѣсто забелязва, че би препоръчалъ на спретнатитъ лондонски дюгенджии да идатъ въ България и взематъ уроци отъ тамъ (*we would even recommend our smart shopmen of London to come out here and take a lesson p. 351, val. II*).

Почти всички западни пжтешественици, географи и историци до срѣдата на миналия вѣкъ, не могатъ да отминатъ името Сливенъ безъ да споменатъ за неговия голѣмъ панаиръ. Мотиви за него се намиратъ и въ народнитъ пѣсни:

Дай ржка, либе, прощавай, —  
аз щж на Сливенъ да идж,  
на Сливенъ на панаиря.

(Ср. сб. на *В. Чолаковъ*, 1872, за пѣсень отъ Търновско; *Бкн.* 1858, ч. II, кн I, стр. 122 и т. н.).

Вънъ отъ главния панаиръ презъ опредѣленото време на годината (около Спасовъ-День), града Сливенъ е представявалъ тържище презъ всѣко време на годината за аби, пушки, вълна и т. н., по който случай тукъ ежедневно се намирали лазовци, „арапи“, моралии и т. н. Споменъ отъ стария